Ankenævnet for Forsikring

Den 8. september 2014 blev i sag nr. 85544:

xxxxxxxxx xxxxxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

LB Forsikring A/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring hos LB Forsikring A/S. Han klager over, at selskabet har foretaget fratræk for forudbestående lidelser og fastsat hans méngrad til 5 % i forbindelse med et anmeldt ulykkestilfælde.

Klageren, der er født i 1977, anmeldte ved skadeanmeldelse af 24/1 2010 til selskabet, at han beskadigede sit højre knæ, da han den 17/1 2010 fik et vrid i knæet, mens han stod på ski. Selskabet har anerkendt, at der er tale om et dækningsberettigende ulykkestilfælde, og har udbetalt erstatning svarende til en méngrad på 5 %, idet selskabet har anført, at der skal ske fratræk i méngraden på grund af forudbestående gener.

Klageren fik den 17/2 2003 foretaget en kikkertoperation af højre knæ, efter han havde fået et vrid i knæet under en skiferie. Af operationsjournalen af samme dato fremgår det bl.a. "I laterale ledkammer findes femurs og tibias bruske normale. Laterale menisk fast, skarpkantet og uden læsioner, men en del synovit fortil".

Den 27/7 2005 blev klageren undersøgt på hospitalet, efter han var væltet af en cykel, og oplevede smerter i højre knæ, og det fremgår bl.a. af journalen, at "Der findes minimal ømhed over mediale ledlinje, men ikke hverken ved kompression eller med samtidig rotation. Der er ingen sideløshed og der er ingen skuffeløshed."

Da klageren efterfølgende fortsat havde smerter og problemer med at strække knæet, blev han den 2/5 2006 henvist til en MR-scanning. På baggrund af sine gener og resultatet af MR-scanningen fik klageren den 30/10 2006 foretaget en kikkertoperation, og det fremgår bl.a. af operationsjournalen:

> "I femero-patellarleddet ses brusken moderat degenereret sv. til laterale del af føringskammen proksimalt på patella. Knoglen dog ikke blottet. Selve patellasporingen er pæn og femurbrusken upåfaldende. I mediale ledkammer ses overalt normal brusk. Menisken er intakt uden objektive forandringer og er fastsiddende i hele forløbet. Ingen synovit."

Af skadestuejournalen af 23/1 2010 fremgår det bl.a.:

> "ANAMNESE
> Pt. er netop hjemvendt fra skiferie i Østrig, hvor han den 18.01. 2010 ved om på hø. knæ under skitur. Har siden stået endnu en dag på ski, hvorefter pt. udviklede sm. og søgte lægehjælp. Pt. fik foretaget akut MR-scanning af hø. knæ og her blev det konstateret, at pt. havde en forreste korsbåndslæsion samt ruptur af ladt. menisk ved hø. knæ. Pt. blev angiveligt tilbudt opr., men forsikringsselskabet ønskede pt. skulle ses i DK.
>
> OBJEKTIVT
> …
> Hø. knæ: Ingen hævelse el. misf. Kan ekstendere fuldt ud, flektere til ca. 100 grader, ingen patellaanslag, ingen skuffe- el. sideløshed."

I skadestueepikrise af 6/7 2010 fremgår det bl.a.:

> "Skulle hoppe ned fra en kranlift, da hans ven skubber til ham for sjov, og der vrider i et supinationsvrid i knæet, og lander ned på knæet.
> …
> PT skadede desuden samme knæ i januar 2010 på ski, og det blev vurderet ved en MR-skanning i Østrig, at pt. havde sprunget sit korsbånd. Pt. indgår forløb i Okir.Amb. hvor man skanner på ny og beslutter sig for at korsbåndet ikke er sprunget, og pt. afsluttes.
>
> OBJEKTIVT
> ….
> Det er svært at vurdere løshed ved Lachmanns test i og med, at knæet er hævet, og pt. ikke kan kooperere pga. smerter. Der er ingen sideløshed sv.t. MCL eller LCL sammenlignet med modsatte knæ."

Den 16/9 2010 fik klageren foretaget en ny kikkertoperation af sit højre knæ, og det fremgår bl.a. af udskrivningsepikrisen af 20/9 2010:

> "Konklusion
> ACL-læsion der er rekonstrueret med Hamstrings, medial menisklæsion der er reseceret til stabilt meniskvæv og let slid."

Selskabet indhentede speciallægeerklæring af 12/5 2011 fra en speciallæge i ortopædkirurgi, og det er heri bl.a. anført:

> "- Jeg skønner at der er årsagssammenhæng mellem den anmeldte ulykke og de beskrevne gener.
>
> - Jeg skønner, at den skadelidte ikke havde tidligere haft skader eller sygdom som kunne har haft indflydelse på skadens følger."

Selskabet forelagde sagen for Arbejdsskadestyrelsen der i udtalelse af 19/1 2012 fastsatte klagerens méngrad til 5 %, og det er i udtalelsen bl.a. anført:

> "Vi har lagt vægt på sagens lægelige oplysninger, herunder især:
> - Speciallægeerklæring af 12. maj 2011 fra ortopædkirurg …,
> - journal fra sportklinik …, Sygehus …, og egen læge
>
> Det fremgår af sagen, at … har gener i højre knæ i form af smerter, hævelse, og halten.
>
> Ved speciallægens objektive undersøgelse konstaterede man, at … højre knæ havde hævelse, nedsat bevægelighed, men ingen skuring, løshed eller skuffeløshed.
> ….
> Vi har lagt vægt på, at … har smerter, hævelse og halten efter belastning, nedsat bevægelighed, men ikke instabilitet, sideløshed eller låsninger.
>
> Det er vores vurdering, at der skal ske fratræk i ménprocenten for forudbestående skade i samme knæ."

Ved brev af 17/1 2010 til klageren oplyste selskabet bl.a.:

> "Vi har modtaget Arbejdsskadestyrelsens udtalelse/afgørelse, hvoraf det fremgår, at méngraden er vurderet til 5%.
>
> Erstatningsbeløbet beregnes ud fra den forsikringssum ved invaliditet, der var gældende på skadestidspunktet kr. 1.087.000, og andrager herefter kr. 54.350.
>
> Hertil kommer renter efter Forsikringsaftalelovens § 24. De udgør kr. 3.814,62. Rentebeløbet er skattepligtigt. Vi sørger for at indberette det til skattemyndighederne.
>
> Check på beløbet kr. 58.164,62 vil blive sendt til dig snarest muligt."

Ved brev af 11/5 2012 til selskabet anførte klageren bl.a.:

> "Jeg forstår ikke, hvordan I og Arbejdsskadestyrelsen med udgangspunkt i de lægelige oplysninger har vurderet, at tidligere skade har haft indflydelse på den konkrete skade, da erklæring fra både egen læge og speciallæge oplyser det anderledes. Det fremgår således af speciallægeerklæringen af den 12. maj 2011:
>
> '*jeg skønner, at den skadelidte ikke havde tidligere haft skader eller sygdom, som kunne har haft indflydelse på skadens følger.'*

> Ligeledes fremgår der af funktionsattest … af den 24. marts 2011, at egen læge skønner, at tidligere sygdomme eller andre forhold ikke har haft nogen form for indflydelse på den nuværende skade eller sygdom eller har forværret den følger.
>
> Det kan oplyses, at Arbejdsskadestyrelsen i forbindelse med sin behandling af sagen ikke har haft udbedt sig yderligere lægelige oplysninger. For mig er det uforståeligt, hvordan en lægefaglig konsulent, der ikke har undersøgt mig, kan underkende de lægelige oplysninger fra op til flere læger og specialister, som har været i kontakt med mig og undersøgt mig under mit skadesforløb."

Selskabet anmodede Arbejdsskadestyrelsen om en revurdering af sagen, og ved udtalelse af 19/6 2012 anførte Arbejdsskadestyrelsen bl.a.:

> "… skrev, at han, ikke forstår, hvordan styrelsen kan vurdere, at der skal ske fratræk i menprocent for forudbestående skade.
>
> Styrelsen har foretaget en konkret vurdering af …s følger efter ulykken den 17. januar 2010. Styrelsen vurdere sagen på baggrund af de skriftlige oplysninger i sagen, men vi er ikke bundet af andres konklusioner.
>
> I …s sag fremgår det, at han inden aktuelle ulykke havde haft en skade på samme knæ. Det fremgår også, at man ved en kikkertoperation fandt degenerative forandringer.
>
> Det er vores vurdering, at …s gener i dag hovedsageligt skyldes degenerative forandringer, da knæet er stabilt."

Med henvisning til Arbejdsskadestyrelsens udtalelse af 19/6 2012 fastholdt selskabet fastsættelsen af méngraden på 5 % ved brev af 4/7 2012 til klageren.

Klageren blev på ny kikkertopereret i knæet den 11/4 2013, og det fremgår bl.a. af operationsjournalen af samme dato:

> "Brusken retropaetellart præget af grad I-II forandringer.
> …
> Der findes et slapt forreste korsbånd, normalt bagerste korsbånd. De slappe ledbånd fjernes.
> …"

Ved mail af 17/7 2013 til selskabet anførte klageren bl.a.:

> "Jeg har fået opereret korsbåndet i mit højre knæ igen, da første operation ikke har haft nogen effekt. Jeg vedhæfter journaloplysninger fra … Sygehus, som forestod operationen den 11. april 2013 til dokumentation for dette.
>
> Min skade er så blevet yderligere forværret, da jeg nu har fået konstateret to diskusprolapser i lænden. Diskusprolapserne er opstået som følge af min nedsatte kraft i højre ben samt halten i forbindelse med operationen. Som dokumentation herfor vedlægger vi journal fra privathospitalet …."

Efter at sagen havde været forelagt selskabets lægekonsulent, anførte selskabet i mail af 6/9 2013 til klageren bl.a.:

> "Vi har nu modtaget din skadesag retur fra vores lægekonsulent, og vi må oplyse, at vi på det foreliggende grundlag ikke finder det dokumenteret, at dine knægener er forværret i forhold til den tidligere vurdering fra Arbejdsskadestyrelsen, hvor de fastsætter graden til 5% efter fratræk af forudbestående degenerative forandringer.
>
> Det fremgår af de modtagne oplysninger, at du i april 2013 igen er opereret i knæet og denne operation må formodes at være blevet udført for at bedre tilstanden i dit knæ. Hvis det mod forventning viser sig, at du på årsdagen for operationen — det vil sige til april 2012 — har flere gener, er du velkommen til at komme tilbage til os og sende lægelig dokumentation på generne og søge genoptagelse af din skadesag.
>
> Vi kan ikke anerkende at dække den opståede diskusprolaps. Denne er ikke opstået i direkte sammenhæng med den anmeldte ulykke. Diskusprolapsen er opstået senere og er kommet snigende. Din ulykkesforsikring dækker kun skader, som er direkte relateret til en hændelse, der kan anerkendes som et ulykkestilfælde. Generne skal være til stede i direkte sammenhæng med ulykken."

Ved brev af 30/9 2013 til selskabet fremsendte klageren røntgen- og scanningsbilleder af 19/1 2010 optaget i Østrig og anmodede på ny om en genoptagelse af sagen. Ved brev af 22/10 2013 til klageren fastholdt selskabet sin vurdering af sagen, og gjorde bl.a. gældende:

> "Vores lægekonsulent har gennemgået de tilsendte røntgen og skannings billeder og på disse er det korrekt, at der ikke ses forandringer.
>
> Arbejdsskadestyrelsen har dog i sin vurdering, skrevet, at der ved kikkertundersøgelsen af 16. september 2010 er fundet degenerative forandringer, og dette er kun 8 måneder efter skaden. Vi kan supplerende oplyse, at degenerative forandringer ses mere sikkert ved kikkertundersøgelse end ved skanning og røntgen."

Ved klageskema af 19/12 2013 indbragte klageren sagen for nævnet, og han anførte bl.a.:

> "LB forsikring (Runa) har i sin afgørelse af den 30. marts 2012 lagt arbejdsskadestyrelsens vurdering af mengraden til grund. Ved fastsættelse af mengraden er der sket fratræk for forudbestående degenerative forandringer, hvilket bygger på lægelige oplysninger vedrørende den foretagne operation den 16. september 2010.
>
> De lægelige oplysninger på ulykkestidspunktet indgår ikke i sagens oplysninger, hvilket vi anser for væsentligt, da der forløber 8 måneder mellem ulykkestidspunktet og operationsdagen, og det er således ikke godtgjort, at der var forudbestående degenerative forandringer på ulykkestidspunktet.
>
> Det fremgår af scannings- og røntgenbilleder taget umiddelbart efter ulykken, at der ikke er tegn på degenerative forandringer. Disse billeder har dog ikke indgået i hverken Runas behandling eller arbejdsskadestyrelsens vurdering.

Da vi bliver opmærksomme på dette, er billederne den 30.9.13 fremsendt til Runa og bedt dem genoptage sagen med henblik på at inddrage billederne i sagens lægefaglige vurderinger. Dette har Runa i brev af den 22.10.13 afslået. Det fremgår, at lægekonsulenten ikke kan se degenerative forandringer på billederne fra januar 2010, men at de fortsat lægger de lægelige oplysninger af den 16. september 2013 til grund, da forandringer ses mere sikkert ved kikkertundersøgelser.

På grund af den forløbne tid mellem skadestidspunkt og operation vurderer vi, at de degenerative forandringer er opstået i denne periode og mener, at dette er dokumenteret ved scanningsbillederne fra skadestidspunktet.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
At der ikke sker fratræk for forudbestående degenerative forandringer i knæet ved fastsættelse af mengraden."

Selskabet besvarede klageskemaet ved brev af 15/1 2014, og det fremgår bl.a.:

"Denne sag drejer sig om dækningen på en ulykkesforsikring. Vores medlem klager over, at der ved méngradsfastsættelsen er fratrukket gener fra en forudbestående lidelse i knæet.
….
Vores medlem havde forud for aktuelle haft problemer med det samme knæ: I 2003 blev der konstateret en menisklæsion og en delvis korsbåndslæsion, og i 2006 blev der i forbindelse med en kikkertoperation den 30. oktober konstateret degenerative bruskforandringer.
….
Vores medlem henviser til, at røntgenoptagelsen og skanningen, som blev foretaget dagen efter ulykken den 17.01.10, ikke viser degenerative forandringer. Vores læge oplyser i den forbindelse, at det ikke er ensbetydende med, at de degenerative forandringer ikke er til stede. Degenerative forandringer ses mere sikkert ved en kikkertundersøgelse, og allerede i 2006 er der jo omtalt degenerative bruskforandringer i forbindelse med kikkertoperationen på Sygehus ...

Da Arbejdsskadestyrelsen har vurderet det varige men efter skaden til 5%, og da vi har udbetalt godtgørelse i overensstemmelse hermed, må vi fastholde, at vores medlem ikke har ret til yderligere erstatning fra ulykkesforsikringen."

Det fremgår bl.a. af forsikringsbetingelserne:

"5 Hvad dækker forsikringen

Forsikringen giver ret til erstatning ved ulykkestilfælde, hvorved forstås en pludselig udefrakommende hændelse, som forårsager personskade.
Ved beskadigelse af arme og ben kræves alene, at skadeårsagen skal være pludselig og med en påviselig beskadigelse af legemet til følge.
….
6 Forsikringen dækker ikke

6.10 Sygdom m.v.
Forsikringen dækker ikke:
Sygdomstilfælde
Ulykkestilfælde, hvis hovedårsag er sygdom eller bestående lidelse.

7. 85544

Forværring af et ulykkestilfældes følger, der skyldes forudbestående sygdom, sygdomsanlæg eller lidelse, medmindre det lægelig kan påvises, at ulykkestilfældet er den direkte årsag til sygdommen, sygdomsanlægget eller lidelsen.
En bestående sygdom eller lidelse kan ikke medføre at erstatningen ansættes højere, end hvis en sådan sygdom eller lidelse ikke havde været til stede."

Nævnet udtaler

Efter sin gennemgang af sagen, herunder udtalelserne af 19/1 2012 og 19/6 2012 fra Arbejdsskadestyrelsen og lægejournalerne, finder nævnet at måtte lægge til grund, at klagerens knægener til dels skyldes forudbestående degenerative forandringer, og at det anmeldte ulykkestilfælde således ikke i sig selv har medført et varigt mén på mere end de 5 %, som er anerkendt af selskabet. På det foreliggende grundlag finder nævnet endvidere, at det ikke er bevist, at der er årsagssammenhæng mellem de discusprolapser i lænden, der blev konstateret i 2013, og knæskaden den 17/1 2010. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at udbetale yderligere erstatning.

Indholdet af speciallægeerklæringen af 12/5 2011 og det forhold, at der ikke på røntgen og scanningsbilleder fra den 19/1 2010 kunne konstateres degenerative forandringer, kan ikke føre til et andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels